

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 29 stycznia 2026 r.

Poz. 415

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.44.2026.AKS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 27 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436)

stwierdzam nieważność

- § 11 ust. 1 w zakresie wyrazów: „*oraz udziela jego członkom pełnomocnictwa*”,
- § 22 ust. 1 pkt 4

Załączników Nr 1-33 do uchwały Nr XXV/208/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Goleniów.

Uzasadnienie

Dnia 19 grudnia 2025 r. Rada Miejska w Goleniowie podjęła uchwałę XXV/208/25 w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Goleniów. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie dnia 29 grudnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr XXV/208/25 stanowi art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w myśl, którego *Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.*

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości kompetencja Rady Miejskiej w Goleniowie do podjęcia uchwały Nr XXV/208/25, jednakże analiza ww. aktu prowadzi do przekonania, że zawiera on przepisy, które są sprzeczne z przepisami prawa.

Zgodnie z § 11 ust. 1 Załączników Nr 1-33 (dalej: Statuty) do uchwały Nr XXV/208/25 *Sołtys organizuje i koordynuje prace Rady Sołectw oraz udziela jego członkom pełnomocnictwa.* Jednocześnie, mocą § 10 pkt 1-11 Statutów organ stanowiący nałożył na sołtysa wymienione enumeratywnie zadania, zaś mocą § 13 pkt 1-3 Statutów określono zadania i kompetencje Rady Sołectw.

W świetle bowiem § 10 pkt 1-11 Statutów *Do zadań Sołtysa należy:*

- 1) *zwoływanie zebrań wiejskich, przewodniczenie ich obradom,*
- 2) *prowadzenie dokumentacji samorządu mieszkańców sołectwa,*
- 3) *wykonywanie uchwał zebrania wiejskiego,*
- 4) *reprezentowanie samorządu mieszkańców Sołectwa wobec organów Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych i innych podmiotów,*
- 5) *wydawanie opinii w sprawach przedkładanych do konsultacji przez Burmistrza, gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty,*
- 6) *uczestnictwo w czynnościach odbiorczych inwestycji komunalnych i robót remontowych realizowanych na terenie Sołectwa,*

- 7) *zarządzanie mieniem ruchomym i nieruchomym przekazanym samorządowi mieszkańców Sołectwa do takiego zarządzania przez Burmistrza,*
- 8) *organizowanie i koordynowanie inicjatyw i przedsięwzięć społecznych mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców Sołectwa,*
- 9) *przedstawianie na sesjach Rady potrzeb Sołectwa i jego mieszkańców,*
- 10) *zapewnienie prawidłowej gospodarki środkami finansowymi Sołectwa,*
- 11) *upowszechnianie wśród mieszkańców Sołectwa treści uchwał Rady i zarządzeń Burmistrza jak również komunikatów, obwieszczeń i innych informacji poprzez rozplakatowanie ich na tablicy ogłoszeń.*

Z kolei w myśl § 13 Statutów *Do zadań i kompetencji Rady Sołeckiej należy:*

- 1) *opracowywanie i przedkładanie na zebraniu wiejskim projektów uchwał będących przedmiotem obrad,*
- 2) *przedkładanie na zebraniu wiejskim własnych inicjatyw w sprawach dotyczących Sołectwa oraz wskazanie możliwych sposobów ich realizacji,*
- 3) *gromadzenie wniosków mieszkańców w sprawach sołectwa i przedstawianie ich na zebraniu wiejskim.*

Mając zatem na względzie powyższe - unormowanie znajdujące się w § 11 ust. 1 Statutów zgodnie, z którym Sołtys organizuje i koordynuje prace rady Sołeckiej oraz udziela jego członkom pełnomocnictwa budzi uzasadnione wątpliwości ze względów omówionych poniżej.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ *Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.* W świetle zaś art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym *Organem uchwalodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka.* Nie ulega zatem wątpliwości, z uwagi na literalne brzmienie przywołanego przepisu, że sołtys jest organem wykonawczym sołectwa, zaś rada sołecka stanowi organ o charakterze opiniodawczo - doradczym²⁾. Zakres zadań rady sołeckiej jest ograniczony, podobnie jak zakres zadań sołtysa. Mając zatem na względzie brzmienie art. 7 Konstytucji RP, nie można uznać za prawidłowe unormowania przewidującego udzielanie pełnomocnictwa przez organ wykonawczy członkowi organu opiniodawczo-doradczego z zakresu sfery wykonawczej sołectwa. Jednocześnie należy podkreślić, że Rada Miejska w Goleniowie nie określiła zakresu czynności stanowiących przedmiot pełnomocnictwa, wskutek przywołanego uregulowania Statutów, sołtys może udzielić pełnomocnictwa członkowi rady sołeckiej do każdego z wymienionych enumeratywnie przepisem § 10 pkt 1-11 zadań należących do jego kompetencji. Powyższe skutkuje „nabyciem” uprawnienia do działania przez członka organu (jedyne) wspomagającego sołtysa – w takim zakresie, w jakim wskazane działanie wykonuje sołtys, co w ocenie organu nadzoru jest niedopuszczalnym przekazaniem kompetencji.

W dalszej kolejności należy wskazać, że w § 22 ust. 1 pkt 4 Statutów organ stanowiący uchwalił, że *Kadencja Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wygasa w przypadku prawomocnego wyroku sądowego orzeczonego za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub niskich pobudek.* Tymczasem, ustawodawca nie przewidział przestępstwa, którego znamiona stanowią *chęć zysku lub niskie pobudki.* W świetle bowiem przepisów Kodeksu karnego³⁾ czyn zabroniony (przestępstwo) penalizowany przez tę ustawę można popełnić w celu osiągnięcia korzyści majątkowej definiowanej przez art. 115 § 4 Kodeksu karnego zgodnie, z którym *Korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego.* Ponadto jedną z szeregu okoliczności obciążających stanowiących znamię niektórych czynów zabronionych stanowi *popelnienie przestępstwa w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie* (art. 53 § 2a pkt 5 Kodeksu karnego). W związku z tym uznać trzeba, że § 22 ust. 1 pkt 4 Statutów jest niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa, bowiem zgodnie z art. § 1 Kodeksu karnego *Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popelnienia,* zatem sąd karny nie może - jak przewidział organ stanowiący - wydać *prawomocnego wyroku sądowego orzeczonego za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub niskich pobudek.*

Mając na względzie przedstawioną argumentację, jest konieczne i w pełni uzasadnione stwierdzenie nieważności wymienionych w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przepisów Załączników

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

²⁾ Zob. Wyrok NSA z dnia 30.07.2024 r., sygn. akt: III OSK 433/23, LEX nr 3750869, Wyrok NSA z dnia 30.07.2024 r., sygn. akt: III OSK 657/23, LEX nr 3750858.

³⁾ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.).

Nr 1-33 do uchwały Nr XXV/208/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Goleniów.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski